

četrtinka

Četrtnika je glasilo samoorganiziranih četrtnih in krajevnih skupnosti Maribora.

kontakt: info@imz-maribor.org | 040 743 350

DELOVNE SKUPINE IŠČEJO KONKRETNE REŠITVE

Zgodovina dela in kratka predstavitev prve delovne skupine Mestnega zbora

V Mariboru se ob pomoči IMZ prebivalci združujejo v samoorganizirane četrtne in krajevne skupnosti z namenom spremeniti razmere na bolje tako v svoji sredini kot v mestu.

V vseh delujočih SČS in SKS se je najprej začela razprava o stanju na področju komunale in o delovanju javnih podjetij. Hitro smo spoznali, da so problemi s tega področja enaki ali podobni, seveda s svojo specifikjo v vseh MČ in KS. Na zborih prebivalcev smo se dogovorili in na ravni mesta oblikovali Delovno skupino mestnega zbora za komunalo (DSMZ).

Po nekaj mesečnem delu je takole združena delovna skupina za komunalo 28. maja 2014 posredovala županu Andreju Fištravcu gradivo o stanju na področju komunale v Mariboru s predlogi, kako spremeniti razmere na bolje.

Županu smo posredovali tudi predlog Odloka o ustanovitvi Sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin v občini Maribor. Maribor je namreč ena redkih občin v Sloveniji, ki takšnega organa, preko katerega lahko občani neposredno, neodvisno od trenutne oblasti in politike opravljajo nadzorstveno funkcijo, nima. Ker se na naše predloge župan ni odzval, smo še dvakrat z objavo odprtih pism v Večeru poskušali

spodbuditi župana g. Andreja Fištravca k dialogu. Brezuspšno.

Zavedajoč se pomembnosti delovanja Sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin za civilni nadzor komunalnega področja, nismo vrgli puške v koruzo. Nasprotno. Delovna skupina dela še z večjo vneto naprej. Številčno se krepimo s predstavniki pred kratkim aktiviranih zborov SČS in SKS. Pripravljamo še bolj poglobljen pregled stanja javnih podjetij.

Začeli smo tudi s pripravo razvojne strategije komunalne sfere mesta do leta 2020.

Zaradi neodzivnosti mestne oblasti vzpostavljamo, s potrjevanjem predloga Odloka o imenovanju Sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin na zborih SČS in SKS, civilno, od oblasti neodvisno telo za varstvo uporabnikov javnih dobrin. Predvidevamo, da nam bo to do konca leta 2014 uspelo. 🌱🌱

Rajko Kotnik,
koordinator DSMZ za komunalo

gradivo najdete na
[www.imz-maribor.org/
UGOTOVITVE,-PREDLOGI-
RAVNANJ-IN-UKREPOV-
ZDRUZENE-DELOVNE-SKUPINE-
ZA-KOMUNALO.html#html](http://www.imz-maribor.org/UGOTOVITVE,-PREDLOGI,-RAVNANJ-IN-UKREPOV-ZDRUZENE-DELOVNE-SKUPINE-ZA-KOMUNALO.html#html))

Poročilo o delu v samoorganiziranih četrtnih skupnostih

Radvanje, 11. 11. 2014

Na pretekli zbor SČS Radvanje so udeleženci povabili predsednika Športnega društva Radvanje. Z njim so se pogovarjali o stanju Športnega centra Radvanje, ki ga upravlja društvo. Ugotovil se je mačehovski odnos MOM do SČ Radvanje, ki vzdrževalne in investicijske posege v objekte centra v celoti prelagata na društvo samo. Celotno vzdrževanje javnih površin, ki naj bi bila vzdrževana s strani javnih podjetij, se ne izvaja s strani občine in se prepušča društvu. Oblikovala se je delovna skupina, ki se bo spoprijela s problematiko. Zbor je obravnaval tudi nedavno blokado parkirišč na Lackovi, ki so se nenadoma znašla v privatni lasti. Delovna skupina bo raziskala, kako je do sedanjega stanja prišlo in ugotavljala, ali je ob zapori parkirišč prišlo do kakšnih nepravilnosti.

Center in Ivan Cankar, 15. 10. 2014

Pretekli zbor SČS Center in SČS Ivan Cankar je bil posvečen poročilom delovnih skupin, ki aktivno iščejo rešitve za pereče probleme s katerimi se soočajo prebivalke in prebivalci v mestu. V delovni skupini, ki se ukvarja z ureditvijo širše okolice Treh ribnikov in poti na Piramido, opažajo povečane aktivnosti pri urejanju mestnega parka in okolice ribnikov. Delovna skupina meni, da bi razloga za to lahko bila medijska podpora delovanju delovne skupine in nov koncesionar. V letu dni se za opravljeno delo lahko po rami zasluži Delovna skupina za ureditev mestnega jedra, ki izloži izpraznjenih lokalov polni z vedno novimi vsebinami. Predstavljeno je bilo tudi delovanje Delovne skupine za komunalno, ki deluje na ravni celega mesta. Več o tej delovni skupini lahko preberete v naslovnem članku te izdaje Četrtnike. Zbor SČS Center in Ivan Cankar si v naslednjih 4 letih želi plodnega sodelovanja z novima četrtinoma svetoma kot tudi s svetniki v mestnem svetu, ki so prebivalci Centra. Zato bodo

preverili, kakšne so možnosti za sodelovanje.

Tabor, 12. 11. 2014

Tudi na Taboru so se udeleženci seznanili z aktivnostmi delovnih skupin. Delovna skupina, ki se ukvarja z manjkajočimi drevesi v Mestni četrti Tabor, se je odločila, da se sestane z mestno arburistko in skupaj z njo poskuša najti rešitev. Že pred tem je s to problematiko seznanila občino, ki pa očitno nima načrta, kako se bo problematika manjkajočih dreves rešila. Ta problem ni aktualen samo na Taboru, ampak tudi drugje po mestu – v celem mestu namreč manjka 1.200 dreves (gre za drevesa, ki so nekoč bila zasajena, kasneje pa uničena, namesto njih pa ni bilo zasajenih novih). Zbor se je seznanil tudi z aktualnim delovanjem Delovne skupine za komunalno, ki deluje na ravni celotnega mesta ter Delovne skupine za okolje. Ravno ta delovna skupina se ukvarja z zelo široko problematiko – od pomanjkanja košev za smeti do svetlobnega onesnaževanja. Ker pa udeleženci želijo vedeti, kako je med kurilno sezono mogoče varčno ravnati z energijo, so se odločili, da se na naslednji zbor povabi nekoga iz javnega podjetja Energetika.

Koroška vrata, 13. 11. 2014

Udeleženci zbora SČS Koroška vrata se soočajo s problemom neodzivnosti organov lokalne samouprave. Z njo se srečujeta Delovna skupina za komunalno in Delovna skupina za prometno ureditev. Na dopise, ki jih pošiljajo na občinske organe, ne dobijo nikakršnega odgovora. S podobno situacijo se sooča tudi Delovna skupina za javni red in mir, ki prav tako ne dobi nobenega odziva na dopise, naslovljene na policijske organe. Neodzivnost organov, ki naj bi bili namenjeni prav temu, da urejajo stvari za občane, je zaskrbljujoča in kaže na širše težave v upravljanju mesta. Kot prvi korak izboljšave komunikacije med občani in organi lokalne samouprave bodo udeleženci zbora organizirali skupni sestanek

z novoizvoljenimi četrtnimi svetniki MČ Koroška vrata, na katerem se bodo s predstavniki četrti pogovorili o težavah v četrti in poskušali vzpostaviti plodno sodelovanje. Srečanje bo potekalo v torek, 25. novembra 2014, ob 17. uri.

Nova vas, 13. 11. 2014

V SČS Nova vas so se aktivni prebivalci srečali že na 34. zboru. Delovne skupine, ki delujejo v sklopu tega zbora, so zelo aktivne. Delovna skupina, ki se ukvarja z javnim podjetjem Energitika, je po dolgem času prejela pogodbo med Plinarno Maribor in Energetiko. Delovna skupina bo pogodbo preučila in jo posredovala medijem, občanom ter mestni Delovni skupini za komunalno. Zbor bo sokrajane obvestil tudi o problematiki funkcionalnih zemljišč. Ugotovilo se je namreč, da je težava zelo akutna, ampak je zbor ne bo mogel rešiti namesto ostalih prebivalcev. V Novi vasi je prizadevna tudi Delovna skupina za Cesto proleterskih brigad. Delovna skupina je stopila v kontakt z občinskim Uradom za promet ter Direkcijo za ceste Republike Slovenije. Ker so razmere ob Cesti proleterskih brigad neznosne, delovna skupina išče kratkoročne rešitve, ki bi olajšale življenje prebivalcem ob omenjeni cesti, dokler se ne zgradi dolgo načrtovana južna obvoznica. Zbor se bo spoprijel še z eno težavo – tržnico Tabor. O možnih rešitvah tržnice, ki je bila nekoč polna in živahna, danes pa je prazna in zanemarjena, bodo razpravljali na prihajajočih zbori.

Kamnica, 19. 11. 2014

Kamničani so združeni v prepričanju, da jim bodo morale občinske oblasti zelo kmalu položiti račune o tem, zakaj se tako malo brigajo za ljudi in skupnosti izven centra mesta. Delovna skupina za promet ter delovna skupina za kanalizacijo in vodovod se namreč soočata z nezadovoljivimi odgovori občinskih služb. V odgovoru na vprašanja o možnosti rešitve petih problemskih točk, ki so jih v Delovni skupini za promet označili kot take, ki povečujejo nevarnost nesreč v prometu, z Urada za komunalno, promet in prostor zapišejo, da rešitve v tem trenutku zaradi pomanjkanja sredstev niso izvedljive. Tudi Delovna skupina za kanalizacijo in vodovod, ki je od pristojnih na občini zahtevala jasen odgovor, kdaj se končno pričnejo že tolikokrat obljubljeni dela izgradnje kanalizacije v Kamniški grabi, je poročala, da zadovoljivega odgovora ni dobila. Prebivalci so že bili priče konkretnim obljubam o konkretnih datumih začetka investicije, vedo pa tudi, da so bila za to že rezervirana proračunska sredstva. Udeleženci so si edini v mnenju, da zavajanj in medlih odgovorov odgovornih ne bodo več tolerirali. Zato bodo zahtevali dokumentacijo, iz katere so razvidne pretekle obljube ter jasen odgovor na vprašanje, kam so se prelila sredstva, namenjena za izgradnjo kanalizacije. Prepričani so, da so rešitve možne, zato ne bodo odnehali.

Slika: Zbor SČS Nova vas, 13. november 2014

Pekre, 19. 11. 2014

Samoorganizacija se je v preteklih štirinajstih dnevih razširila tudi v Pekre. Na prvem zboru so se udeleženci seznanili z IMZ in participativnim proračunom. Skupaj so sestavili skupinski dogovor (nabor pravil, ki se jih udeleženci držijo med zborom) ter izpostavili problematike v tej krajevni skupnosti.

Krajane zanima predvsem gradnja novega vrtca, na katerega čakajo že štiri leta, načrtovane aktivnosti na področju komunale, posebno zaskrbljenost pa so izrazili nad nemočjo sveta KS zaradi poslovnika MOM in zakonodaje, ki svetom KS in MČ tako rekoč ne daje nobenih možnosti odločanja.

Pereči problemi so tudi odsotnost trgovine in prostora, kjer bi se lahko družili mladi ter malo možnosti za povezovanje krajanov in premalo informativnih tabel, ki bi obveščale o dogajanju v Pekrah. Na prihajajočih zborih bodo udeleženci izbrali prioritete težave, za katere bodo začeli iskati rešitve.

Magdalena, 20. 11. 2014

Aktivni prebivalci Magdalene so na zadnjem zboru te četrti govorili o različnih aktivnostih, ki so jih v dveh tednih opravile delovne skupine. Skupina za solidarnostne prakse je tako povedala, da so našli nekaj primernih lokacij, kjer bi lahko stala zbiralna točka za hrano. Lokacije so bile tudi fotografirane in bodo posredovane na ogled udeležencem.

Po poročilu Delovne skupine za komunalno so razpravljali o podanem predlogu za oblikovanje Sveta uporabnikov javnih dobrin, ki so ga sicer navdušeno sprejeli, podali pa so tudi nekaj svojih predlogov za dopolnitev le-tega. Nazadnje so govorili o zapuščenem zemljišču pri magdalenskih blokih in željenih aktivnostih ter vsebinah, povezanih v zvezi z njim. Zbor je ugotovil, da v močno pozidani Magdaleni potrebujejo dodatne zelene površine. Po poročilih pa so udeleženci razpravljali tudi o zunanjih pobudah, ki so jih prejeli v minulem tednu. Ena je prišla od četrtne svetnice, ki želi v Magdaleni pripraviti novoletni sejem, druga pa iz SČS Tabor, kjer

bi se z Magdaleno povezali pri problematiki manjkajočih dreves. Obe sta bili z veseljem sprejeti.

Studenci, 20. 11. 2014

Razprava o težavah, ki jih imajo Studenčani zaradi nezgrajene južne obvoznice ter nedokončanega podaljška Ceste Proletarskih brigad je že nekaj časa stalnica na zboru SČS Studenci. Delovna skupina za promet, ki išče rešitve in vrši pritisk na odgovorne bo do naslednjega zbora pridobila informacije o meritvah obremenitve cest v spalnem naselju Studencev.

Težave pa se ne ustavijo pri prometu. V centru Studencev stoji tovarna za proizvodnjo pralnih sredstev, barv, lakov in drugih kemičnih proizvodov Ecolab. Najbolj zaskrbljujoč je vpliv tovarne na okolje, tako na naravo kot na zdravje ljudi, ki živijo v bližini. Poleg zastrupljanja zraka in smradu pa je problem tudi hrup, ki ga povzroča. Delovno skupino, ki bo iskala rešitev za to problematiko, zagotovo čaka veliko dela.

Pobrežje, 21. 11. 2014

Na Pobrežju so se udeleženke in udeleženci zbora pogovarjali predvsem o slabi prometni ureditvi, ki pesti to četrt. Tako so na zboru prebrali dopis Urada za komunalno, promet in prostor MOM, ki so ga poslali v odgovor na ugotovitve SČS Pobrežje.

Pobrežani si v svoji četrti želijo temeljitih sprememb, od ukinitve vinjetnega sistema na obvoznici do upočasnitve prometa na nekaterih bolj problematičnih točkah.

Drugo poročilo, o katerem so na zboru razpravljali, pa se je nanašalo na naše štiri-nožne someščane. V četrti namreč primanjkuje košev za pasje iztrebke, zato so se pogovarjali o lokacijah, kjer bi taki koški morali stati. Težava je le v tem, da Snaga ne more postaviti toliko košev, kot si prebivalci želijo, saj postavitev enega stane približno 230 evrov. Zato so na Snagi dali udeležencem možnost, da sami povedo, kje te koše najbolj potrebujejo in jih o tem obvestijo. ♻️

VIZIJE UTOPIJE

Oni dan se je na enem od zborov pojavilo zanimivo vprašanje. Čeravno je bilo zastavljeno mnogo bolj na široko in vpljudno, ga lahko zreduciramo na: »Pa kaj vi sploh hočete?« In kakor koli ga že obrnemo, vprašanje je na mestu in zahteva odgovor.

A odgovor je, prej kot ne, kompleksen, kot je tudi organizacija, še posebej, če je sestavljena iz enakovrednih posameznikov brez vodij in jasno definiranih nalog za vsakega posameznika v njej. Ampak vendarle, poskusimo biti enostavni.

VELIKI PLAN

V splošnem je naš cilj vzpostaviti povsem drugačen način odločanja v mestu. Sistem, ki bi ne le upošteval voljo ljudi, ampak bi čez čas obstoječe oblastniške strukture zamenjal s strukturami, odprtimi za vsakogar. Sistem brez vodij in hierarhij, ki bi temeljil na pogovoru, konsenzu in skupnosti, namesto na ukazih bolj ali manj pokvarjenih županov, svetnikov, direktorjev in podobnih. Ne pravimo, da so vsi slabi, ampak enostavno ne morejo poznati naših želja in potreb. Občina danes nima delujočih inštrumentov, ki bi sprejemali, preverjali in izvajali ljudsko voljo. Naš cilj je vzpostaviti mestni zbor, ki bi deloval kot paralela mestnemu svetu in bi postal tudi njegovo nadzorno telo. Mestni svet bi tako postal izvrševalsko telo, mestni zbor pa bi dajal pobude in nadziral delovanje mestnega sveta. Da pa se ne bi zgodba o pokvarjenem mestnem svetu ponovila, bi predstavnike v mestni zbor imenovala vsaka četrta preko četrtnih zborov. Njihovi mandati bi bili kratki, cilji, ki bi jih delegati zastopali, pa specifični. Delegat v mestnem zboru tudi ne bi predstavljal funkcije kot take, ampak bi se v tej vlogi izmenjeval z ostalimi udeleženci zbora. Vsaj tako smo si pred skoraj dvema letoma, odkar smo se ustanovili, cilje IMZ predstavljali.

Vendar pa je uresničitev takšnega cilja predmet ljudske volje. Prav tako je zgoraj

zapisana le ena od možnih sprememb, ki bi jih lahko uvedli. Na poti so nam seveda različni zakoni, manjko politične volje, pa tudi pasivnost večine naših someščank in someščanov. Nič ne de. Zakone pišejo ljudje, torej niso nespremenljivi in edini možni. Politično voljo bomo morali, kot tolikokrat poprej, enostavno izsiliti preko samoorganizacije, demonstracij, državljanske nepokorščine ali česa drugega. Svoje someščane in someščanke pa bomo zbudili z delom, ki smo se ga lotili na obstoječih zborih, z direktnimi akcijami, s ponovno izgradnjo skupnosti, ki so bile uničene v zadnjih desetletjih.

KJER JE VOLJA, TAM JE POT

Vse to, seveda, ne gre z danes na jutri. Vendar smo po drugi strani opravili že kar dober kos poti. Zbori postajajo samoumevni, obeta se nam participatorni proračun, umazane igre oblastnikov so hitreje razkrite kot poprej. Ne bomo si dovolili niti plenjenja skupnega dobrega za zasebni interes, vsaj brez boja ne. Takšno stanje je bilo pred nekaj leti povsem utopično.

In vendar, da v eni besedi zapišemo, kaj je naš končni cilj: samoukinitiv. Le-ta se bo zgodila, ko bomo lahko rekli, da je mesto tako dobro, kvaliteta življenja tako visoka, skupnost tako funkcionalna in ljudje tako samozavestni, oblastnikov pa tako malo, da nas mesto ne potrebuje več. Kar posledično pomeni, dragi naši in drage naše, da se bomo videvali še kar dolgo. Vendar se v vaši družbi počutimo dobro. Zatorej – se srečamo na naslednjem zboru! 🌱🌱

Gregor Stamejčič

BREZPLAČNA DELAVNICA

SEMINAR KRITIČNE PISMENOSTI

Usposabljanje aktivnih prebivalcev za kritično dojemanje družbenih procesov

S kritično pismenostjo kot konceptom, ki pismenosti, kot referenci za branje in ustvarjanje tekstov dodaja kritičnost kot eksplicitno etično in politično dimenzijo, želimo posameznice in posameznike opolnomočiti v tej meri, da spoznajo, da sta jezik in dostop do informacij in znanja ena ključnih osi vzpostavljanja razmerij moči v družbi, po kateri se izvaja dominacija, izključevanje in nasilje v družbi.

Udeleženske in udeleženci se bodo na seminarju seznanili s sledečim:

- **kako razviti kritični pogled** v to, kako različna besedila (v medijih, šolskih učbenikih, uradnih dokumentih ...) oblikujejo naše svetove, kulture in identitete na vpliven, pogosto prikrit način;
- **kako uporabiti besedila** (pisana in slikovna) kot družbena orodja na načine, ki omogočajo preoblikovanje teh istih svetov;

- **zavedati se samoumevnosti**, s katero večinoma sprejemamo množico sporočil in jo nadomestiti s previdnostjo in pozornostjo do ciljev in agend prav teh sporočil;
- **kako se na podlagi novo pridobljenega razumevanja in znanja organizirati za dejavno, angažirano in ustvarjalno opozarjanje na problematike ali reševanje problematik v svojem neposrednem družbenem okolju.**

Delavnica poteka dva dni (28. in 29. novembra) med 10. in 18. uro. Vsak dan bo za udeležence na voljo brezplačen obrok.

Prijave: infopeka@infopeka.org

Zadnji datum prijave: 25. 11. 2014

ČETRTNI ZBORI: KJE IN KDAJ SE SREČAMO?

SČS Radvanje	torek, 25. 11. 2014 18.00	MČ Radvanje, Lackova c. 43
SČS Koroška vrata*	torek, 25. 11. 2014 17.00	MČ Koroška vrata, Vrbanska 10
SČS Center in Ivan Cankar	sreda, 26. 11. 2014 18.00	Zveza prijateljev mladine, Razlagova 16
SČS Tabor	sreda, 26. 11. 2014 18.00	MČ Tabor, Metelkova 63
SČS Nova vas	četrtek, 27. 11. 2014 18.00	MČ Nova vas, Radvanijska c. 65
SKS Pekre	sreda, 3. 12. 2014 18.00	Dom kulture Pekre, Bezjakova 4
SKS Kamnica	sreda, 3. 12. 2014 18.00	KS Kamnica, Vrbanska 97
SČS Studenci	četrtek, 4. 12. 2014 18.00	MČ Studenci, Erjavčeva 43
SČS Magdalena	četrtek, 4. 12. 2014 18.00	MISC INFOPEKA, Ob železnici 16
SČS Pobrežje	petek, 5. 12. 2014 18.00	MČ Pobrežje, Kosovelova 11

*Zbor SČS Koroška vrata bo tokrat izjemoma potekal v torek, ker bo zbor namenjen spoznavanju z novoizvoljenim Svetom MČ. Naslednjič se zbor spet izvede v rednem terminu.